

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Prop. 144 L

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (økt stønadsgrad)

Tilråding fra Olje- og energidepartementet 30. september 2022, godkjent i statsråd samme dag. (Regjeringen Støre)

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Departementet foreslår endringer i midlertidig lov av 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (strømstøndsloven). Det foreslås at stønadsgraden økes fra 80 til 90 prosent for strømforbruk i september 2022.

Strømstøndsloven er vedtatt som en midlertidig lov, og gjelder energibruk fra og med desember 2021 til og med mars 2023. Formålet med loven er å etablere en midlertidig ordning for økonomisk stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter. På bakgrunn av oppdaterte vurderinger av kraftsituasjonen fremover, foreslår departementet at stønadsgraden økes fra 80 til 90 prosent for forbruk i september 2022. Det foreslås ingen øvrige endringer i loven.

Forslag om tilleggsbevilgning som følge av økningen av stønadsgraden fra 80 til 90 prosent for forbruk i september er fremmet i Prop. 142 S (2021–2022) *Endringer i statsbudsjettet 2022 under Utenriksdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima-*

og miljødepartementet, Forsvarsdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med krigen i Ukraina og ekstraordinære strømutfgifter mv.).

2 Bakgrunn og behovet for tiltak

Kraftprisen økte sensommeren og høsten 2021 til svært høye nivåer, som har gitt en betydelig økning i husholdningenes strømutfgifter. Departementet viser til omtale av bakgrunnen for de ekstraordinære høye prisene i Prop. 44 L (2021–2022) punkt 2. På bakgrunn av utviklingen i kraftsituasjonen i første kvartal 2022, ble strømstøndsordningen for husholdninger forlenget slik at den gjelder strømforbruk til og med mars 2023. Departementet viser til omtale i Prop. 70 L (2021–2022) under punkt 2.2.1.

Etter at strømstøndsordningen ble forlenget til og med mars 2023, har strømprisene fortsatt å ligge på et høyt nivå. I 2022 har månedsprisene for Sør-Norge i første halvår variert mellom 120 og 190 øre per kWh. Prisutsiktene for resten av 2022 og første kvartal 2023 lå mot slutten av juni på mellom 160–186 øre per kWh. Både spotprisene og prisforventningene endret seg over sommeren.

I tillegg til økningen i priser i hele Sør-Norge, oppstod det over sommeren et prisskille mellom Sørlandet (NO2) og Vest- og Østlandet (NO5 og NO1), der Sørlandet fikk betydelig høyere priser. I juli var snittprisen i NO1/NO5 og NO2 på henholdsvis 167 og 262 øre per kWh, og i august var prisen på 344 øre per kWh og 434 øre per kWh. Prisforventningene for fjerde kvartal 2022 og første kvartal 2023 ligger per 31. august på henholdsvis 447 øre per kWh og 540 øre per kWh i Sør-Norge. Disse prisene er usikre og endrer seg fort, men gir likevel et bilde på hvordan prisutsiktene har økt betydelig over sommeren.

På bakgrunn av de økte prisutsiktene foreslår departementet at stønadsgraden økes fra 80 til 90 prosent for forbruk i september måned, slik at strømtøtten i større grad avbøter konsekvensene for husholdningene. Regjeringen arbeider med flere tiltak for å følge opp kraftsituasjonen, herunder å evaluere strømtøtadsordningen for husholdninger. Regjeringen vil komme tilbake til dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

3 Forslag til endringer

Formålet med den midlertidige strømtøtadsordningen er å gi støtte til husholdninger i en situasjon med ekstraordinært høye strømpriser. Ordningen gjelder strømforbruk fra og med desember 2021 til og med mars 2023. Ordningen tar utgangspunkt i at Reguleringsmyndigheten for energi (RME) beregner den månedlige gjennomsnittlige elspotprisen for alle de fem prisområdene i Norge. Staten gir stønad til husholdningene dersom gjennomsnittlig elspotpris for måneden overstiger terskelnivået på 70 øre kWh i det aktuelle prisområdet husholdningen befinner seg.

På grunnlag av de månedlige gjennomsnittlige elspotprisene, beregner RME stønadssetser i tråd med formelen i strømtøtadsloven § 5. På grunnlag av stønadssetsene, fastsetter nettselskapene stønadsbeløpet overfor den enkelte husholdningskunden, basert på målt strømforbruk i den aktuelle måneden. Dette beløpet vil være stønad som blir trukket fra på kundens faktura.

Etter strømtøtadsloven § 4 har nettkunder med egen strømmåler som er rettmessig registrert som husholdningskunde hos nettselskapet, rett til stønad etter ordningen. Ordningen er avgrenset mot blant annet fritidsboliger og næringsvirksomhet. Det ble i forarbeidene (Prop. 44 L (2021–2022)) forutsatt at fellesmålt husholdningsforbruk skulle inkluderes i ordningen så snart det var funnet praktiske løsninger for dette.

Gjennom midlertidig forskrift av 21. januar 2022 nr. 103 om strømtøtad er ordningen utvidet til å omfatte fellesmålt husholdningsforbruk i boligselskaper. Med boligselskap menes eierseksjons-sameier, borettslag, boligaksjeselskaper og ikke-seksjonerte boligsameier.

Departementet mener det er grunn til å foreslå endringer i strømtøtadsordningen for september måned, for å ytterligere avbøte de økonomiske konsekvensene av høye strømpriser for husholdninger. Departementet foreslår at strømtøtadsordningen for husholdninger forsterkes ved at stønadsgraden heves fra 80 prosent til 90 prosent for forbruk i september 2022. Dette er samme stønadsgrad som gjelder for forbruk fra og med oktober til og med desember 2022. Forslaget om økt stønadsgrad omfatter også fellesmålt husholdningsforbruk i boligselskaper.

For å opprettholde et økonomisk insitament for at husholdningene fortsatt kan bidra til reduserte utgifter ved å spare strøm, bør stønadsgraden ikke settes til 100 prosent. Det bør fortsatt gis et prissignal til husholdningene for å begrense energibruken, slik at strømkundene fortsatt sparer ved å holde elektrisitetsforbruket nede. Hensynet til å avlaste husholdningene økonomisk ved ekstraordinært høye priser må avveies mot behovet for å opprettholde prissignalene i strømmarkedet. Terskelverdien på 70 øre per kWh videreføres.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget til økning av stønadsgraden fra 80 pst. til 90 pst. for forbruk i september 2022 innebærer ikke vesentlige administrative konsekvenser for nettselskapene, kraftleverandørene eller RME. Endringen innebærer en justering i måten stønad beregnes. Nettselskaper som ikke rekker å gjennomføre endringen på faktura for septemberforbruket, vil få merarbeid med å utbetale stønad for september sammen med fakturering av oktoberforbruket.

Samlede utgifter for staten av stønadsordningen vil avhenge av den faktiske gjennomsnittlige elspotprisen i de ulike prisområdene samt det faktiske forbruket i perioden. En økning av stønadsgraden i den midlertidige strømtøtadsordningen for husholdninger vil innebære en økning av utgiftene til stønadsordningen over statsbudsjettet for 2022. Regjeringen fremmer i Prop. 142 S (2021–2022) *Endringer i statsbudsjettet 2022 under Utenriksdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distrikts-*

departementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Forsvarsdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med krigen i Ukraina og ekstraordinære strømuttergifter mv.) forslag om tilleggsbevilgning knyttet til økt stønadsgrad for september 2022. Anslått bevilgningsbehov for strømstøndsordningen for husholdninger og borettslag er oppjustert til 34,8 mrd. kroner i 2022. Det understrekes at anslaget er usikkert.

Olje- og energidepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømuttergifter (økt stønadsgrad).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømuttergifter (økt stønadsgrad) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (økt stønadsgrad)

I

I midlertidig lov 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter gjøres følgende endringer:

§ 5 tredje ledd skal lyde:

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadsgrad basert på følgende formel: $0,8 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$. For for-

bruk i desember 2021 skal stønadsgraden baseres på følgende formel: $0,55 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$. For forbruk i *september*, oktober, november og desember 2022 skal stønadsgraden baseres på følgende formel: $0,9 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.

II

Loven trer i kraft straks.

